

Aanwezigheid van dieren

Contact met dieren is voor veel mensen een bron van plezier en speelt een belangrijke rol in het dagelijks leven. Er worden dan ook regelmatig evenementen georganiseerd met dieren. Als bij een evenement dieren aanwezig zijn of er de mogelijkheid is tot contact met dieren, kunnen infectieziekten worden overgebracht. Denk aan vogelshows of andere diertentoonstellingen, ponyrijden of het aaien van (landbouw)huisdieren. Een infectieziekte waarbij mensen door dieren besmet worden heet een zoonose. Verschillende soorten ziekteverwekkers zoals bacteriën, virussen, schimmels en parasieten veroorzaken zoonose. Het dier hoeft zelf niet ziek te zijn, het kan de ziekte wel bij zich dragen.

Besmetting

Mensen kunnen besmet raken via:

- Direct contact met dieren (aaien of knuffelen)
- De lucht (druppels, stofdeeltjes)
- Contact met lichaamsvloeistoffen zoals bloed, slijm, urine of ontlasting
- Indirect contact, bijvoorbeeld via besmette voorwerpen (deurknoppen) of dierproducten (wol, mest)
- Organisatoren moeten daarom de [Hygiënerichtlijn voor Evenementen](#) met Dieren van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid naleven (paragraaf 6.4)

Maatregelen

Wanneer een vergunning is verleend door de gemeente voor een evenement met dieren, moet dit evenement worden aangemeld bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Meer informatie en het aanmeldformulier zijn beschikbaar op de website van de NVWA. Om medewerkers en bezoekers te beschermen tegen infectieziekten, gelden de volgende maatregelen:

Hygiënenormen

- Houd een logboek bij met daarin:
 - Het aantal en de soorten dieren, inclusief eventuele identificatiekenmerken en vaccinaties

- Data van aan- en afvoer van dieren
- Bijzonderheden over ziekten bij dieren
- Bevindingen van controles door de dierenarts en eventuele behandelingen
- Zorg dat bezoekers geen contact hebben met zieke of dode dieren
- Neem bij verdenking van een ziekte uitbraak de volgende stappen:
 - Zet verdachte dieren in quarantaine
 - Schakel een dierenarts in
 - Reinig en desinfecteer besmette materialen
 - Informeer bezoekers over de situatie
 - Instrueer medewerkers over de te nemen maatregelen

Specifieke richtlijnen voor dieren

Huis- en boerderijdieren

Huisdieren (zoals honden, katten, vissen, vogels en reptielen) en boerderijdieren (zoals varkens, koeien en geiten) kunnen ziektes overdragen. Meer informatie is te vinden op de [RIVM-webpagina Huisdieren](#).

Hygiënenormen

- Was de handen na contact met dieren of mest
- Laat dieren niet in het gezicht likken
- Spoel bij een krab of beet de wond goed schoon met stromend lauw water en raadpleeg zo nodig medische zorg van het evenement
- Vaccinaties, ontworming en bestrijding van

parasieten zoals vlooiën en teken zijn belangrijk. Overleg indien nodig met een dierenarts

Tip

- Zorg dat kinderboerderijen voldoen aan het [GD Keurmerk Zoönosen](#)

Vogels

Bij evenementen met vogels kunnen ziektes zoals de papegaaienziekte (psittacose) en vogelgriep een risico vormen. Deze ziektes kunnen ernstige klachten veroorzaken bij mensen. De papagaaienziekte wordt veroorzaakt door de bacterie *Chlamydia psittaci*. Klachten kunnen griepachtig ziektebeeld met koorts of een ernstige longontsteking zijn. In Nederland krijgen mensen regelmatig papagaaienziekte, neem daarom maatregelen om risico op verspreiding van de ziekte te verkleinen. Ook kan vogelgriep voorkomen, dit kan gevolgen hebben voor een evenement met vogels. Controleer bij de NVWA of er beperkingen zijn. Kijk voor meer informatie op de [RIVM-webpagina Ziek door dier](#) en de [NVWA-website](#).

Hygiënenormen

- Alleen gezonde, schone vogels mogen deelnemen aan het evenement. Zonder een zieke vogel meteen af van het publiek
- Zorg dat eigenaren melden als een vogel tot zes weken na het evenement psittacosis ontwikkelt
- Meld zieke vogels tijdens of na het evenement aan de NVWA en adviseer eigenaren contact op te nemen met een dierenarts

Tips

- Laat alleen kromsnavelen toe die het afgelopen halfjaar negatief zijn getest op *Chlamydia psittaci*
- Raadpleeg een vogeldierenarts voor advies over hygiënemaatregelen, bijvoorbeeld over het nemen en inzenden van monsters

Bouw en inrichting van dierverblijven

Dierverblijven moeten aan specifieke eisen voldoen, zowel voor het welzijn van dieren als om bezoekers te beschermen tegen infecties.

Hygiënenormen

- De bodem van dierverblijven moet glad en afwasbaar zijn
- Zorg voor goede ventilatie en voorkom stofverspreiding
- Plaats wastafels met stromend water, zeepdispensers en wegwerphanddoeken bij de

in- en uitgang van dierverblijven

- Zorg dat bezoekers niet in contact kunnen komen met drinkwater, voer, mest of dierlijk afval
- Laat bezoekers niet in de buurt van mest of dierlijk afval komen
- Eettafels moeten op voldoende afstand van dierverblijven staan
- Voor dieren zonder vast verblijf, zoals honden, moeten speciale uitlaatplekken worden ingericht
- Creëer een plek buiten het dierverblijf waar bezoekers spullen kunnen achterlaten

Schoonmaak van dierverblijven

Ziekteverwekkers kunnen zich gemakkelijk via mest en voerbakken verspreiden. Hygiënisch onderhoud van dierverblijven is essentieel om verspreiding van ziekteverwekkers te voorkomen.

Hygiënenormen

Wijs dierenverzorgers aan die verantwoordelijk zijn voor de schoonmaak en breng hen op de hoogte van eventuele infectierisico's, bijvoorbeeld voor zwangere dierenverzorgers. Stel een schoonmaakbeleid op waarin onder andere staat:

- Was handen na schoonmaken van dierverblijven en diercontact
- Draag beschermende werkkleding dragen
- Verwijder dagelijks mest, strooisel en voerresten
- Laat geen mest op looppaden liggen
- Laat geen grote plassen water achter na het schoonmaken

Tip

Zorg dat dieren schoon zijn. Bevuilde vachten of veren kunnen een besmettingsrisico vormen.

Informatie voor bezoekers

Omdat dieren ziekteverwekkers kunnen overdragen, moeten bezoekers worden geïnformeerd over hygiëneregels. Informeer bezoekers over het belang van:

- Handen wassen na dierencontact
 - Het vermijden van gezicht aanraken met ongewassen handen
 - Niet eten of drinken in de buurt van dierverblijven
 - Zwangere bezoekers moeten contact met schapen, geiten, lammetjes en mest vermijden
- Bij vogelevenementen moeten bezoekers worden geïnformeerd over de papegaaienziekte en mogelijke klachten zoals griepachtige klachten met koorts of ernstige longontsteking). Bezoekers die binnen 4 weken na het evenement

klachten krijgen, moeten contact opnemen met hun huisarts en vermelden dat zij bij een voegelevenement zijn geweest.

Circussen

Circusorganisaties dienen zich aan richtlijnen te houden. De richtlijnen van het Breed Overleg Circusdieren (BOC) zijn van toepassing. Kijk ook op de website van [Circuspunt](#). In de [Wet Dieren](#) staan opgestelde gedragsregels gericht op het welzijn van circusdieren.

Wet- en regelgeving

- Organisatoren van evenementen met dieren moeten deze vooraf melden bij de [Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit \(NVWA\)](#). De NVWA controleert op naleving van regels voor dierenwelzijn
- Organisatoren zijn verantwoordelijk voor naleving van de [Hygiënerichtlijn voor Evenementen](#)

Meer informatie

- [Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit](#)
- [RIVM- Ziek door dier](#)
- [Hygiënerichtlijn voor Evenementen](#)

Colofon

Dit is een document van GHOR Flevoland & Gooi en Vechtstreek. Mail bij vragen of voor meer informatie naar: evenementen@ghorfgv.nl.